

**TITUS
BRANDSMALYCEUM**
HAVO • ATHENEUM
GYMNASIUM

SCHOOL ONDERSTEUNINGS PROFIEL

2020-2021

Het Hooghuis

kleurt je leven

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL SCHOOLJAAR 2020-2021

HET HOOGHUIS

TITUS BRANDSMALYCEUM

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
1.1 <i>Wat is een schoolondersteuningsprofiel?</i>	2
1.2 <i>Leeswijzer</i>	2
1.3 <i>Achtergrondinformatie</i>	2
2. De ondersteuningsstructuur in de regio	3
2.1 <i>Basisondersteuning</i>	3
Regulier onderwijsproces	3
Trajectvoorziening	4
2.2 <i>Extra ondersteuning</i>	4
Koersklas	4
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	4
Past	5
Ondersteuning op maat	5
2.3 <i>Samenwerking met ouders</i>	5
2.4 <i>Samenwerking met andere partijen</i>	6
Schoolsupport	7
Jeugdhulp	7
Andere externe partijen	7
3. De ondersteuningsstructuur van de school	8
3.1 <i>Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning</i>	8
Ondersteuningsstructuur in de school	8
Het zorgadviesteam (ZAT)	10
Samenwerking met ouders en jongere	10
Contactpersonen	11
Beschikbare protocollen	11
3.2 <i>Basisondersteuning</i>	12
3.3 <i>Extra ondersteuning</i>	19
Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas	19
Extra ondersteuning op een andere locatie	19
3.4 <i>Ontwikkelaambities</i>	20
Bijlage(n)	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2020-2021</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 INLEIDING

Iedere jongere succesvol op school. Dat is waar alle middelbare scholen in de regio Brabant Noordoost werk van maken. De scholen in de gemeenten Oss, Uden, Meierijstad¹, Bernheze en Landerd werken samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) bestaat uit scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (afgekort: SOP), dat door alle scholen in de regio opgesteld wordt. Doel van het schoolondersteuningsprofiel is om ouders², jongeren en andere geïnteresseerden inzicht te geven in de begeleiding en ondersteuning die geboden wordt binnen de school. Het SOP wordt elk schooljaar vernieuwd, zodat nieuwe ontwikkelingen erin verwerkt kunnen worden. Naast een beschrijving van de manier waarop passend onderwijs in de school wordt vormgegeven, staan in het SOP ook de ontwikkelambities van de school. Passend onderwijs kan namelijk altijd beter. Binnen het samenwerkingsverband wordt op basis van de schoolondersteuningsprofielen gekeken of we samen voor alle leerlingen een passend aanbod hebben.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) staat een korte samenvatting van de mogelijkheden voor passend onderwijs in het samenwerkingsverband. Vervolgens staat er hoe wij daar binnen onze school invulling aan geven. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving van de basisondersteuning: de ondersteuning die *alle* scholen voor voortgezet onderwijs in de regio bieden. In hoofdstuk 4 wordt in het kort uitgelegd welke mogelijkheden voor *extra* ondersteuning er zijn en hoe wij daarvoor samenwerken met andere scholen. Tot slot zijn de volgende bijlagen toegevoegd:
Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2020-2021.

1.3 Achtergrondinformatie

Algemene informatie over de school is te vinden in de schoolgids en in het schoolplan. Deze zijn te vinden op onze website: www.hethooghuis.nl/tbl

Meer informatie over het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) kunt u vinden op www.swvvo3006.nl. U vindt daar onder andere aanvullende informatie over de ondersteuningsmogelijkheden in de regio en de afspraken die scholen daarover met elkaar hebben gemaakt.

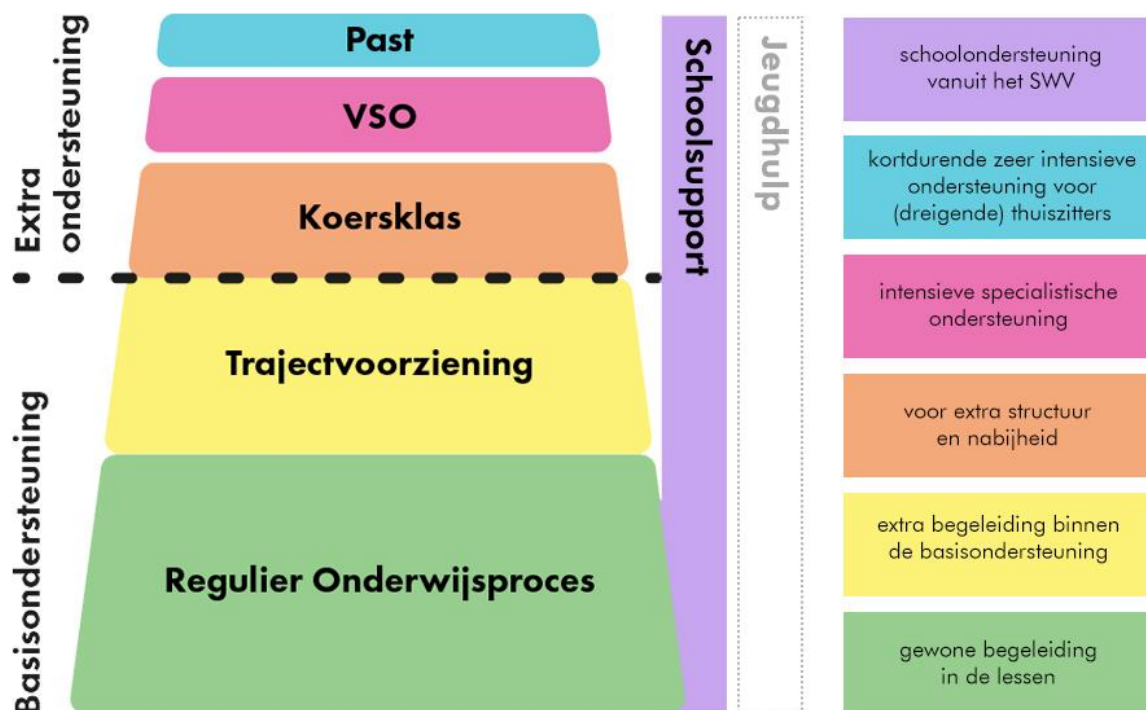
¹ De scholen in de kernen Veghel en Sint-Oedenrode vallen binnen Samenwerkingsverband VO 30 06. De kern Schijndel is een uitzondering binnen Meierijstad en is aangesloten bij SWV VO De Meerij.

² In verband met de leesbaarheid van is ervoor gekozen de term *ouders* te gebruiken als *ouders/verzorgers* bedoeld wordt.

2. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR IN DE REGIO

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de ondersteuningsstructuur in Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) eruit ziet. Het is een samenvatting van de afspraken die tussen de scholen gemaakt zijn voor de periode 2018-2022.

Binnen passend onderwijs hebben scholen *zorgplicht*. Dat betekent dat zij er verantwoordelijk voor zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek te bieden. Als het kan op de eigen school en anders op een passende andere plek. Daarvoor werken reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs samen binnen het samenwerkingsverband. Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Hieronder leest u wat elke vorm van ondersteuning inhoudt. Het is de moeite waard om ook [deze video](#) te bekijken. Hierin wordt kort weergegeven hoe welke ondersteuningsmogelijkheden er binnen SWV VO 30 06 zijn.

2.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning kent twee ondersteuningsniveaus:

- regulier onderwijsproces
- en trajectvoorziening.

Ze worden allebei aangeboden op elke reguliere VO-school. Binnen het samenwerkingsverband vinden we het belangrijk dat de begeleiding die geboden wordt goed past bij het onderwijs op de betreffende school. Daarom kunnen de vorm en het aanbod per school verschillen.

Regulier onderwijsproces

Dit is het onderwijsprogramma dat alle leerlingen volgen op een reguliere school voor voortgezet

onderwijs. Jongeren nemen deel aan de lessen en andere schoolactiviteiten en krijgen daarbij begeleiding van hun vakdocenten en hun mentor.

Trajectvoorziening

De trajectvoorziening is er voor jongeren die naast het reguliere lesprogramma tijdelijk meer begeleiding nodig hebben om goed mee te kunnen komen op school. Het is een steun(tje) in de rug. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn bij leerproblemen, sociaal-emotionele problemen, gedragsproblemen of lichamelijke beperkingen. Elke school heeft zo'n trajectvoorziening. Hoe de begeleiding eruitziet en hoe lang die duurt, hangt af van wat een leerling nodig heeft. Het traject is altijd op maat. Jongeren doen tijdens het traject zoveel mogelijk mee met het reguliere lesprogramma. De ondersteuning wordt verzorgd door begeleiders *in* de school. Vanuit de trajectvoorziening is er ook begeleiding mogelijk voor docenten en ondersteunend personeel, zodat zij de jongeren beter kunnen helpen. Soms kan een begeleidingstraject ook tijdelijk (maximaal drie maanden) plaatsvinden op een andere school. Dit kan nodig zijn om te kijken of een leerling wel op de juiste plek zit (door middel van observatie) of als het goed is voor een leerling om tijdelijk afstand te nemen van de eigen middelbare school (time-out).

2.2 Extra ondersteuning

Soms is de basisondersteuning (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening) niet voldoende voor een jongere om goed mee te kunnen komen op school. Dan heeft de leerling extra ondersteuning nodig. Binnen een aantal scholen voor voortgezet onderwijs zijn koersklassen aanwezig. Daarnaast zijn er scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en is er de mogelijkheid voor een Past-arrangement. Deze staan hieronder toegelicht.

Koersklas

Voor jongeren die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school, is er de koersklas. Dat is een kleinere klas op een reguliere VO-school waarin er extra aandacht wordt gegeven aan de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Gespecialiseerde docenten verzorgen en/of ondersteunen het onderwijs. De doelen en de verwachte door- of uitstroom van de jongere worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

De scholen in het samenwerkingsverband spreken met elkaar af op welke locaties er koersklassen zijn. Ze streven daarbij naar een goede verdeling over de regio, zodat jongeren zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan.

Als de school van inschrijving vermoedt dat een jongere gebaat is bij plaatsing in een koersklas, dan zal deze school daarvoor een aanvraag indienen bij het samenwerkingsverband. Ouders kunnen hun kind niet zelf aanmelden voor een koersklas. Als ouders verwachten dat hun kind deze extra ondersteuning nodig heeft, kunnen ze dit op school wel benoemen.

Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

Soms is een jongere aangewezen op een specialistische school om zich verder te kunnen ontwikkelen. De trajectvoorziening en de koersklas bieden dan niet voldoende ondersteuning aan hen. Voor deze jongeren is er het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het VSO is bedoeld voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden door een combinatie van problemen, zoals ernstige gedragsproblemen, psychiatrische problemen, een verstandelijke beperking en/of een fysieke beperking. Op het VSO krijgen deze jongeren intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het reguleren van hun gedrag. Docenten die hier speciale kennis en vaardigheden voor hebben, verzorgen het onderwijs. Waar mogelijk wordt er toegewerkt naar een overstap naar een reguliere VO-school (koersklas of regulier onderwijsprogramma).

Past

Als een jongere tijdelijk niet op een reguliere VO-school kan zijn, dreigt thuis te komen zitten of al thuis zit, dan kan een Past-arrangement mogelijk helpen. Past staat voor een 'passende andere stap'. Een Past-arrangement bestaat uit kortdurende, zeer intensieve ondersteuning op maat. Past wordt alleen ingezet als er perspectief is op terugkeer naar een reguliere middelbare school. De school van de jongere doet een aanvraag voor een Past-arrangement bij het samenwerkingsverband. De uitvoerders van het Past-arrangement maken in afstemming met alle betrokkenen een plan gemaakt voor geleidelijke opbouw van het lesprogramma en terugkeer naar het reguliere onderwijs. De jongere blijft ingeschreven staan op de reguliere VO-school. Deze school blijft nauw betrokken bij het traject en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitvoering van het onderwijsprogramma, zoals het lesmateriaal.

Ondersteuning op maat

De scholen binnen het samenwerkingsverband hebben als doel al hun leerlingen passende ondersteuning te bieden. Omdat er veel mogelijkheden en verschillende niveaus van ondersteuning zijn, wordt er altijd gekeken naar wat een leerling nodig heeft om goed mee te kunnen komen op school. We willen graag dat leerlingen succesvol zijn. Daarom streven we ernaar de juiste ondersteuning op tijd aan te bieden en daarbij te gaan van intensieve naar minder intensieve begeleiding. Er wordt steeds zorgvuldig gekeken welk (onderwijs)arrangement passend is voor een leerling.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. Als ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft dan is het belangrijk dat ze dat bij de aanmelding duidelijk aangeven. De school moet in verband met de zorgplicht vervolgens een zo passend mogelijk aanbod doen op de eigen school, een andere reguliere school of een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Door de scholen in het samenwerkingsverband wordt gekeken of de jongere voldoende heeft aan ondersteuning vanuit de *basisondersteuning* (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening). Als dat niet toereikend is, dan kan *extra ondersteuning* ingezet worden in de vorm van koersklassen, VSO of Past. Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor extra ondersteuning. Als het samenwerkingsverband het eens is met de aanvraag van de school dan geven ze een arrangement (koersklas of Past) of toelaatbaarheidsverklaring (VSO) af, waarmee de jongere gebruik kan maken van deze vorm van extra ondersteuning.

2.3 Samenwerking met ouders

Een belangrijk aspect bij het realiseren van schoolsucces is ouderbetrokkenheid. Binnen passend onderwijs spelen ouders dan ook een belangrijke rol. Uitgangspunt in de communicatie met ouders is

dat de rol van ouders en de school bij opvoeden en onderwijs gelijkwaardig is, maar niet gelijk. Communicatie tussen school en ouders vindt vanuit deze grondhouding plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Ouders en jongeren worden uiteraard betrokken bij de uitvoering van de gekozen ondersteuningsvorm. Afhankelijk van het ondersteuningsniveau kan er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld worden. Een OPP is wettelijk niet verplicht in de trajectvoorziening, omdat het valt binnen de basisondersteuning. Voor jongeren die geplaatst worden in een koersklas, binnen het VSO, bij Past en in het praktijkonderwijs (PrO), moet er wel een OPP worden opgesteld. Het OPP wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd met ouders (en jongere), en waar nodig bijgesteld.

In het OPP moet wettelijk gezien minimaal het volgende vastgelegd worden:

1. De te verwachten uitstroombestemming;
2. De onderbouwing van deze bestemming met belemmerende en bevorderende factoren;
3. Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en, indien aan de orde, de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma (niet verplicht voor VSO en PrO).

Deel 1 en 2 vormen samen het uitstroomperspectief, deel 3 heet het handelingsdeel van het OPP. In het handelingsdeel staan specifieke, persoonlijke aanpassingen van het programma voor de leerling, dan wel aanvullende begeleiding.

In de wetgeving rondom passend onderwijs zijn de rechten van ouders verschillend voor het uitstroomperspectief en het handelingsdeel van het OPP. Over beiden zijn scholen verplicht om op overeenstemming gericht overleg te voeren met ouders. In SWV VO 30 06 wordt het bovendien belangrijk gevonden om ook de jongere zelf te betrekken bij het plan. Voor het handelingsdeel *moet* instemming gevraagd worden aan ouders³. Het uitstroomperspectief wordt vastgesteld door de school na overleg, maar instemming van ouders is niet vereist. In de paragrafen over basisondersteuning en extra ondersteuning beschrijven we hoe we hier binnen onze school uitvoering aan geven.

Medezeggenschapsraad en ondersteuningsplanraad

Ouders hebben daarnaast via de medezeggenschapsraad (MR) adviesbevoegdheid op het schoolondersteuningsprofiel van de school, waarin de ondersteuningvormen binnen de school beschreven staan. De MR heeft instemmingsbevoegdheid op het schoolplan, waarin het reguliere onderwijsproces beschreven staat. Daarnaast zijn ouders en leerlingen vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad (OPR): het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband.

2.4 Samenwerking met andere partijen

In de afbeelding aan het begin van dit hoofdstuk is te zien dat er twee kolommen naast de piramide staan: *Schoolsupport* en *Jeugdhulp*. Scholen kunnen passend onderwijs niet alleen uitvoeren. Uiteraard wordt er samengewerkt met ouders en jongere. Daarnaast wordt er ook samengewerkt met Schoolsupport en waar nodig met organisaties voor jeugdhulp.

³ Of de leerling als deze 16 jaar of ouder is. Tussen 12 en 16 jaar wordt de leerling waar mogelijk betrokken.

Schoolsupport

Schoolsupport is een team van deskundigen op het gebied van passend onderwijs en is onderdeel van het samenwerkingsverband. De schoolondersteuners van Schoolsupport begeleiden de scholen bij de uitvoering en doorontwikkeling van passend onderwijs. De schoolondersteuners hebben verschillende deskundigheidsgebieden:

- gedrag en leren,
- complexe problematiek,
- nieuwkomers,
- psychiatrische problematiek (Zuiderbos College)
- fysiek-medische problematiek (Mytyschool Gabriël)

De medewerkers van Schoolsupport ondersteunen de scholen onder andere door bij te dragen aan de professionalisering van docenten en begeleiders in de school en door advies te geven bij bepaalde problematiek.

Jeugdhulp

Ook de samenwerking met thuis is van groot belang. Als er in de thuissituatie begeleiding nodig is, werken scholen nauw samen met jeugdhulpverlening om ervoor te zorgen dat op school en thuis aan dezelfde doelen wordt gewerkt. Elke school heeft een aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin (BJG). Medewerkers van het BJG kunnen kortdurend zelf begeleiding bieden aan jongeren en gezinnen. Daarnaast hebben zij vanuit de gemeenten de bevoegdheid gekregen om, net als de huisarts, door te kunnen verwijzen naar meer specialistische vormen van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld bij de GGZ. Inzet van en verwijzing door het BJG gebeurt uiteraard alleen met toestemming van ouders en betrokkenheid van de jongere.

Andere externe partijen

Tot slot zijn er nog enkele andere partijen waarmee scholen intensief samenwerken om ervoor te zorgen dat iedere jongere naar school kan en gaat: GGD, leerplichtambtenaren (Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost), gemeenten, scholen voor primair onderwijs en scholen voor vervolgonderwijs. Voor ondersteuning aan leerlingen met een visuele beperking, een auditieve beperking, een communicatieve beperking, of epilepsie kan tevens de hulp ingeroepen worden van begeleiders vanuit specialistische onderwijsvoorzieningen op deze thema's. Meer informatie daarover is te vinden op de website van het samenwerkingsverband (www.swvvo3006.nl).

3. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR VAN DE SCHOOL

In het vorige hoofdstuk is uitgelegd wat de afspraken in het samenwerkingsverband zijn over passend onderwijs. In dit hoofdstuk is een beknopte beschrijving te vinden van het Titus Brandsma Lyceum en leggen we uit hoe we daar binnen onze school uitvoering aan geven. Dit hoofdstuk begint met algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning. Daarna wordt ingegaan op de inhoud van de basisondersteuning. En vervolgens wordt uitgelegd hoe wij te werk gaan als we vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft. Tot slot wordt stilgestaan bij de ontwikkelambities van de school op het gebied van passend onderwijs.

Voor uitgebreidere informatie verwijzen we graag naar onze schoolgids, schoolplan en website (www.hethooghuis.nl/tbl).

3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning

Ondersteuningsstructuur in de school

3.1.1 Visie van de school op onderwijs en ondersteuning

In onze Hooghuis onderwijsopvatting komt naar voren dat leren, het opdoen van kennis, vaardigheden en attituden, wordt gezien als een sociaal proces. Binnen Het Hooghuis willen we leren met en van elkaar. Het in verbinding zijn met elkaar is daarbij essentieel. Vanuit onze pedagogische opvatting streven we de ontmoeting en verbinding met de ander na. Zorg en ondersteuning dienen dan ook vanuit deze context te worden gerealiseerd. Passend onderwijs op Het Hooghuis kenmerkt zich door de verbinding en interactie tussen de verschillende ondersteuningsniveaus binnen de reguliere schoollocaties. Dit uitgangspunt wordt door Het Hooghuis als startpunt genomen bij de verdere uitwerking.

3.1.2 Visie van de school op onderwijs en ondersteuning

Het Titus Brandsmalyceum verzorgt eigentijds innovatief onderwijs gericht op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. We werken relatiegericht er is ruimte voor ieders talent en aandacht om dit talent tot zijn recht te laten komen. We hebben hoge verwachtingen van iedere leerling en medewerker. In de ondersteuning hanteren we net als bij ons onderwijs een “heel de mens”- benadering, dus de leerling inclusief zijn context. Als het om de zorg voor onze leerlingen gaat, werken we graag nauw samen met ouders¹. We werken handelingsgericht vanuit de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Dit betekent dat we ons de vraag stellen: “Wat heeft deze leerling, van deze ouders, in deze klas, bij deze docent(en), op deze school voor de komende periode nodig?”. De onderwijsbehoeften richten zich op leerdoelen en op sociaal-emotionele en werkhoudingaspecten. Ze bieden aanknopingspunten voor de aanpak door docenten, de omgang tussen klas- en leeftijdsgenoten en de inrichting van de leeromgeving. Door planmatig te werken wordt de verleende ondersteuning transparant. We werken doelgericht en vragen ons steeds af: “Waar willen we naartoe, wat is ons doel, wat hebben we nodig om dat te bereiken, wat willen we weten om te adviseren en om aansluitend tot handelen te kunnen komen?”. Leerlingen die (tijdelijk) extra 9 aandacht nodig hebben bij hun ontwikkeling, bieden we ondersteuning: preventief waar het kan, curatief waar nodig. In het kader van passend onderwijs bieden we ondersteuning binnen het reguliere onderwijsproces, de trajectvoorziening en de koersklassen. Om zo flexibel en passend mogelijk aan te kunnen sluiten bij de diverse onderwijsbehoeften van de leerlingen, is er op het TBL zowel integrale als specialistische leerlingenzorg voorhanden. Uitgangspunt is om een leerling die

extra ondersteuning nodig heeft zodanig te begeleiden en toe te rusten, dat deze leerling na bepaalde tijd door kan stromen naar een zo regulier mogelijke plek (trajectvoorziening of regulier onderwijsproces) op het TBL. Ondersteuningsactiviteiten vinden plaats binnen en buiten de reguliere lessen. Dit betekent dat er een goede afstemming plaatsvindt tussen het reguliere onderwijsproces en activiteiten binnen de trajectvoorziening en koersklassen. De mentor is spil in de integrale ondersteuning: hij signaleert en zet de juiste ondersteuning in en bewaakt daarvan actief de voortgang. Daar waar specialistische expertise wordt ingeschakeld, verandert de rol van de mentor van spil naar spin: hij volgt alle activiteiten en slaat daarbij de brug tussen leerling, ouders, vakdocenten en ondersteuners. _____

1 Waar in dit document wordt gesproken over ouders, kunt u ook verzorgers lezen.

3.1.3 Onderwijsaanbod

Het Titus Brandsmalyceum (TBL) maakt onderdeel uit van een brede schoolgemeenschap, Het Hooghuis. We zijn een school voor havo en vwo, met de focus op voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs (universiteit) en HBO (Hoger Beroeps Onderwijs). Leerlingen met een vwo-advies of een havo-advies met een tweede advies havo/vwo kunnen zich aanmelden op het TBL. Leerlingen die starten op het vwo of in de dakpanklas havo/vwo, behalen op het TBL hun havo of vwo-diploma. Het TBL heeft in het eerste leerjaar vier typen brugklassen, te weten havo/vwo masterclass, havo/vwo Expeditie, atheneum masterclass en gymnasium masterclass. De havo/vwo heeft een flexibele brugperiode van maximaal drie jaar, zodat leerlingen de tijd hebben om uit te vinden welk type onderwijs qua niveau en tempo het beste bij hen past. Indien nodig kunnen ze hierbij extra ondersteuning krijgen in de vorm van 'instaplessen'. In schooljaar 2019-2020 is het TBL gestart met het Titus Tussenjaar (TTJ). Dit leerjaar is bedoeld voor leerlingen die klaar zijn met de basisschool, maar nog niet toe zijn om de stap naar de brugklas te maken. Deze leerlingen zijn talentvol en hebben vwo-capaciteiten, maar moeten zich bijvoorbeeld nog verder ontwikkelen op sociaal-emotioneel vlak of komen studievaardigheden te kort. Soms hebben deze leerlingen al een klas overgeslagen op de basisschool en zijn ze nog te jong om de overstap naar de middelbare school te maken. Voor deze leerlingen biedt een tussenjaar de kans om te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling, waardoor ze het schooljaar daarna de overstap naar de brugklas wel kunnen maken.

3.1.4 Organisatie van de ondersteuning

Op het TBL wordt gewerkt in een ondersteuningsstructuur die wordt aangestuurd door een teamleider ondersteuning. Zij werkt nauw samen met de zorgcoördinator en de orthopedagoog, die de ondersteuning van leerlingen op het TBL uitvoeren samen met de leerlingbegeleiders. Op het TBL is de mentor de spil in de ondersteuning. De mentor staat dicht bij de leerling en volgt gedurende het hele jaar de cijfers en het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling. In de vaklessen en de mentoruren is er klassikaal aandacht voor sociaal-emotioneel welbevinden en voor studievaardigheden, zoals leren plannen en organiseren. Soms heeft een kind, kortere of langere tijd, extra begeleiding nodig. De mentor roept in dat geval de hulp in van het ondersteuningsteam. Indien nodig worden de begeleiders van de trajectvoorziening betrokken bij de leerling. Naast het interne zorgoverleg bestaat het zorgadviesteam (ZAT), waaraan ook deskundigen van buiten de school deelnemen. Hieronder wordt de werkwijze van het ZAT nader uitgelegd.

Het zorgadviesteam (ZAT)

Voor een aanmelding voor het ZAT wordt voor leerlingen tot 16 jaar schriftelijke toestemming aan ouders gevraagd. Voor bespreking van leerlingen van 16 jaar en ouder geldt dat we schriftelijke toestemming aan de leerling zelf vragen en ouders hiervan op de hoogte brengen, volgens de wettelijke kaders (Wet Jeugdzorg en Algemene Verordening Gegevensbescherming). Ons uitgangspunt hierbij is nadrukkelijk om samen op te trekken met ouders en leerling.

Bij een ZAT-overleg is altijd de contactpersoon van het Basisteam Jeugd en Gezin aanwezig. Indien noodzakelijk of desgewenst kunnen de volgende externe deskundigen uitgenodigd worden:

- schoolpsycholoog van vakgroep Onderzoek en Expertise
- ambulante begeleiders vanuit het Samenwerkingsverband
- GGD-verpleegkundige en/of jeugdarts
- betrokken externe begeleiders vanuit het gezin (in overleg met leerling en/of ouders)
- leerplichtambtenaar
- politie-adoptant

Vanuit school zijn altijd de mentor, teamleider en orthopedagoog aanwezig.

Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de wenselijke ondersteuning. Dat kan ondersteuning zijn die door mentor en vakdocenten uitgevoerd kan worden, met een van te voren vastgelegd moment om de voortgang te evalueren. Als er meer gespecialiseerde ondersteuning nodig is, kan die in verschillende vormen geboden worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Gesprekken met de contactpersoon basisteam Jeugd en Gezin. Indien nodig of desgewenst kan zij ook gesprekken met ouders hebben.
- Nader onderzoek door de orthopedagoog van school om goede ondersteuningsadviezen voor school te ontvangen.
- Advies tot nader onderzoek en/of begeleiding in de thuissituatie aan ouders als het om bredere (gedrags)problematiek gaat.
- Ondersteuning op school vanuit de trajectvoorziening, bijvoorbeeld door een leerlingbegeleider.

De ouders en/of leerling (vanaf 16 jaar) moeten met de inhoud en uitvoering van de extra ondersteuning akkoord gaan alvorens de afspraken in gang worden gezet. Gedurende de uitvoering van de extra ondersteuning worden regelmatig evaluaties ingepland om de ontwikkeling van de leerling te volgen. Als het om onderzoek gaat, wordt vooraf opnieuw schriftelijk om toestemming gevraagd. Tijdens het ZAT wordt ook bekeken of, en zo ja wanneer, de leerling evaluatief nogmaals wordt besproken. Na afloop van het ZAT communiceert de mentor de uitkomsten ervan met de ouders en/of leerling.

Samenwerking met ouders en jongere

Aangezien kinderen zich ontwikkelen in de context van thuis, school en vrije tijd, vinden we een goed contact met ouders van groot belang. Samen geven we op die manier invulling aan het onderwijsleerproces: de 'heel de mens'-benadering. De mentor is bij ons op school de spil in het contact met ouders en leerling. Vervlochten door een schooljaar worden reflectiegesprekken

gehouden met de leerlingen. In oudergesprekken met de mentor zijn die eveneens onderwerp van gesprek, om de driehoek leerling, ouders en school te stimuleren. Daarnaast hebben ouders meerdere malen per jaar de mogelijkheid om in gesprek te gaan met de vakdocenten. Tussentijds neemt de mentor contact op met de ouders wanneer er problemen zijn met betrekking tot verzuim, studiehouding of gedrag van de leerling. Ouders kunnen hun kind volgen via SOM als het gaat om huiswerk, studieresultaten en absenties. Voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen vanuit de trajectvoorziening is de mentor degene die contact onderhoudt met ouders, leerling en eventuele overige betrokkenen zoals een ambulante begeleider en/of een hulpverleningsinstantie. Regelmatig vinden er evaluaties plaats met alle betrokkenen, waarbij we indien van toepassing ook graag hulpverleners uit de thuissituatie betrekken. Voor algemene informatie over samenwerking met ouders verwijzen we graag naar de schoolgids.

Contactpersonen

Als u vragen hebt over de begeleiding en ondersteuning op onze school of u wilt uw zorgen over uw kind delen, dan kunt u terecht bij de volgende personen:

<i>Situatie/onderwerp</i>	<i>Contactperso(n)en</i>	<i>Functie</i>	<i>Contactgegevens</i>
Ik wil mijn kind aanmelden op school en verwacht dat hij/zij extra ondersteuning nodig heeft.	Marink van Kessel Juul van Meeuwen Ingrid van Weert	Orthopedagoog Zorgcoördinator Teamleider ondersteuning	0412-224180 m.vankessel@hethooghuis.nl j.vanmeeuwen@hethooghuis.nl i.vanweert@hethooghuis.nl
Mijn kind zit op school en ik vermoed dat er meer begeleiding of extra ondersteuning nodig is.	Eigen mentor of teamleider Marink van Kessel Juul van Meeuwen	Orthopedagoog Zorgcoördinator	0412-224180 m.vankessel@hethooghuis.nl j.vanmeeuwen@hethooghuis.nl
Ik heb een klacht over de begeleiding van mijn kind.	Eigen mentor of teamleider Marink van Kessel Juul van Meeuwen	Orthopedagoog Zorgcoördinator	0412-224180 m.vankessel@hethooghuis.nl j.vanmeeuwen@hethooghuis.nl

Beschikbare protocollen

De school heeft onderstaande protocollen op het gebied van onderwijssteuning:

<i>Protocol</i>	<i>Waar is het protocol te vinden of op te vragen?</i>
☒ Dyslexieprotocol	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyslexie
☒ Dyscalculieprotocol	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyscalculie
☒ Pestprotocol	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > pestprotocol
☒ Sociale veiligheidsplan	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > sociaal veiligheidsplan
☒ Protocol medisch handelen en handelen bij ziekte	Op basis van het protocol 'medicijn verstrekken en medisch handelen op scholen' van GGD Hart voor Brabant
☒ Verzuimprotocol	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > verzuimprotocol

- ☒ Hoogbegaafdheidsprotocol Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > hoogbegaafdheidsprotocol
- ☒ Instaprogramma Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > Instaprogramma

3.2 Basisondersteuning

In het eerste hoofdstuk is beschreven dat de basisondersteuning bestaat uit het reguliere onderwijsproces en de trajectvoorziening. Om goed aan te kunnen sluiten bij de onderwijssituatie en doelgroep van de school richt de school zelf de basisondersteuning in. Hieronder staat een schema met afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning. Wij hebben daarin aangegeven hoe wij dat in onze school vormgeven. Sommige activiteiten vallen binnen het reguliere onderwijsproces plaats en gelden voor alle leerlingen. Andere activiteiten vinden plaats vanuit de trajectvoorziening als de situatie daarom vraagt.

Ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen , o.a. bij ernstige lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie, ernstige rekenproblemen en dyscalculie, en problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning.		
Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe maakt de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Volgen en signaleren van leerlingen met leerproblemen.	<p>De mentor is de spil in het signaleren van leerproblemen en brengt leerlingen in op het interne zorgoverleg na overleg met ouders.</p> <p>Tijdens <i>rapportvergaderingen</i> worden leerlingen besproken door het gehele docententeam, waarna de mentor de vervolgstappen uitzet.</p> <p>Tweemaal per jaar vindt een <i>leerlingbespreking</i> plaats, waarbij een mentor een leerling inbrengt waar zorgen over zijn. Samen met de docenten wordt gezocht naar de juiste vervolgacties.</p>	
Ondersteuning gericht op het versterken van de taalvaardigheid.	<p>Vakdocenten besteden in hun lessen aandacht aan het ontwikkelen van de juiste studievaardigheden voor de talen.</p> <p><i>Talentvolle leerlingen</i> kunnen examens doen in Cambridge</p>	<p>In de <i>H/V brugklassen</i> wordt instapbegeleiding aangeboden om achterstanden op het gebied van spelling of lezen te doen afnemen.</p> <p>In de <i>eindexamenklassen</i> wordt extra ondersteuning Engels</p>

	Engels, DELF (Frans) en DELE (Spaans), aan de hand van internationale referentieniveaus.	gegeven in de vorm van werken in kleinere groepen, eenmaal per week. De goede leerlingen werken op dat uur elders aan een zelfstandige opdracht. Leerlingbegeleiders werken in een training 'executieve functies' aan het ontwikkelen van (o.a.) goede studievaardigheden voor de talen.
Werken met en volgens protocol dyslexie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyslexie	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyslexie
Ondersteuning gericht op het versterken van de rekenvaardigheid.	Vakdocenten besteden in hun lessen aandacht aan het ontwikkelen van de juiste rekenvaardigheden.	In de <i>H/V brugklassen</i> worden modules instapbegeleiding aangeboden om achterstanden op het gebied van rekenen te doen afnemen. In de <i>bovenbouw</i> worden extra lessen verzorgd voor de leerlingen die moeite hebben de voor het diploma vereiste niveau van de rekentoets te behalen. Leerlingbegeleiders werken in een training 'executieve functies' aan het ontwikkelen van (o.a.) goede studievaardigheden voor wiskunde en rekenen.
Werken met en volgens protocol dyscalculie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyscalculie	Zie www.hethooghuis/tbl onder Info > Ondersteuning en Veiligheid > dyscalculie
Begeleiden van leerlingen bij het leren leren.	Vakdocenten bespreken tijdens de les de studievaardigheden die bij zijn vak horen. In alle <i>brugklassen</i> wordt in de mentorlessen aandacht besteed aan het ontwikkelen van passende vaardigheden rondom het plannen en organiseren van de studie en de agendavoering. Hierbij komen ook algemene studievaardigheden aan bod. Na de brugklas blijft het de hele onderbouw lang een belangrijk onderdeel van het mentoraat,	In de <i>H/V brugklassen</i> worden modules instapbegeleiding aangeboden om leerlingen die hier behoefte aan hebben passende studievaardigheden aan te leren. Voor onze <i>hoogbegaafde brugklasleerlingen</i> is een eigen methode ontwikkeld die een tiental lessen beslaat om de leerlingen te ondersteunen in het leren studeren. Voor de leerjaren twee en drie wordt deze in verkorte vorm opnieuw

	samen met de reflectiegesprekken.	<p>aangeboden aan leerlingen met onvoldoende leervorderingen. Leerlingbegeleiders en schoolondersteuners bieden een groepsbegeleiding aan om passende studievaardigheden aan te leren.</p> <p>Voor <i>absoluut onderpresterende hoogbegaafde leerlingen</i> is er een voorziening om passende studievaardigheden te ontwikkelen.</p>
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra instructie en begeleiding nodig hebben.	<p><i>Verschillende vormen van hulplessen van docenten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Extra ondersteuning in het eindexamenjaar - Extra lessen op verschillende vakgebieden rondom de overgang in de H/V-klassen. De docenten geven geen centrale uitleg, maar helpen bij het maken en leren van het schoolwerk a.d.h.v. individuele hulpvragen. 	<p><i>Mogelijkheid tot begeleid studeren in het Open Leercentrum, indien geadviseerd tijdens een zorgoverleg.</i> Hierbij wordt vooral gelet op de planning, werkhouding en het tempo. Daarnaast wordt gekeken of een leerling zelfstandig aan het werk kan gaan en blijven.</p> <p>Leerlingen die begeleiding krijgen vanuit de trajectvoorziening kunnen indien gewenst of noodzakelijk geacht deelnemen aan de <i>huiswerkbegeleiding op school.</i></p>
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra uitdaging nodig hebben.	<p>Bij elk vak wordt de mogelijkheid geboden om een compacte leerroute te volgen. De tijd die hierdoor beschikbaar komt, mag een leerling onder begeleiding werken in het Open Leercentrum. Daar is ruimte om te verdiepen, te verbreden of te werken aan de vakken waar je niet zo goed in bent. Dit gebeurt onder begeleiding van een van de studiebegeleiders van het OLC. De mogelijkheid om te compacten bestaat voor elke leerling op het TBL, niet alleen voor de hoogbegaafde leerlingen.</p> <p>Masterclasses Art, Business, Español, Science en Sport & Life</p>	<p>We hebben 3 talentbegeleiders die de hoogbegaafde leerlingen begeleiden. Dit zijn docenten, die nascholing hebben gevolgd op het gebied van hoogbegaafdheid. Kort samengevat voeren de talentbegeleiders begeleidingsgesprekken met de getest hoogbegaafde leerlingen, geven studievaardigheidstraining en ondersteunen de mentoren bij de begeleiding van deze leerlingen. De talentbegeleiders informeren en adviseren ook de ouders van de hoogbegaafde leerlingen.</p> <p>In de bovenbouw verkennen de talentbegeleiders de behoeften van leerlingen om te versnellen</p>

	<p>Sciences voor alle onderbouw-leerlingen, m.u.v. H/V expeditie.</p> <p>Het internationaliseringsprogramma bereidt leerlingen voor op hun rol als Europees burger en brengt hen vanaf de brugklas al in aanraking met andere Europese landen. Ze worden meegenomen op excursies over de grens, die voorbereid worden in vaklessen.</p>	<p>en geven de versnelling vorm binnen het bestaande PTA. Een/enkele talentbegeleiders onderhouden contacten met universiteiten en bevorderen de verrijking/verbreding/verdieping van leerstof voor leerlingen via het volgen van colleges aan de universiteit.</p>
--	---	---

<p>Ondersteuning aan leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en gedragsproblemen, o.a. milde vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen, moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie, bewegingsonrust, impulsiviteit, mild opstandig gedrag, en problemen in de sociale afstemming (ongepast gedrag).</p>		
Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
<p>Signaleren van leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen.</p>	<p>De mentor is de spil in het signaleren van sociaal-emotionele of internaliserende problemen, maar ook de vakdocenten zijn hier alert op. Signalen worden doorgegeven aan de mentor.</p> <p>In leerjaar 2 wordt er een screening gedaan door de jeugdverpleegkundigen van de GGD Hart voor Brabant. Indien nodig worden leerlingen vanuit deze screening op een zorgoverleg besproken en worden er in samenspraak met ouders vervolgstappen uitgezet (bijv. de STORM-training).</p>	<p>Voor leerlingen met <i>faalangst of bredere onzekerheidsgevoelens</i> wordt de cursus "In the Spotlights" aangeboden in de onderbouw.</p>
<p>Begeleiding van leerlingen met faalangst/examenvrees.</p>	<p>Vakdocenten hebben in de reguliere lessen aandacht voor leerlingen met faalangst. Ze houden hier rekening mee en begeleiden leerlingen met toetsen en</p>	<p>Het instapprogramma heeft een module voor sociaal-emotionele ondersteuning.</p>

	andere opdrachten als het geven van een presentatie.	Voor leerlingen met <i>faalangst of bredere onzekerheidsgevoelens</i> wordt de cursus "In the Spotlights" aangeboden in de onderbouw.
Ondersteuning van leerlingen met keuzeproblemen.	We hebben op school twee decanen die zich bezighouden met alle activiteiten in het kader van de Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB). In de derde klas zijn de werkzaamheden gericht op de profielkeuze en in klas vijf en zes op de studiekeuze.	
Ondersteuning bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden.	De mentor besteedt tijdens de contacturen veel aandacht aan de sociale vaardigheden als samenwerken en luisteren naar elkaar met behulp van o.a. het programma Leefstijl. In de klas helpen vakdocenten leerlingen met samenwerken, waarbij ze ondersteunen bij het maken van afspraken, het afbakenen van taken, het uitvoeren ervan mee monitoren, evenals het samenvoegen ervan.	Het instaprogramma bevat een module Sociale Vaardigheden. Voor leerlingen die onzeker zijn in de omgang met anderen, kunnen in de onderbouw deelnemen aan de cursus "In the Spotlights".
Aandacht voor het bevorderen van schoolmotivatie.	Mentoren voeren met alle leerlingen reflectiegesprekken tijdens contacturen, waarin persoonlijke doelen gesteld worden door leerlingen en nagegaan wordt of die behaald zijn. Voor leerlingen bij wie dit niet volstaat, wordt een driehoeksgesprek met leerling, ouders en mentor gehouden, om de thuissituatie bij het schoolse leren te betrekken.	<i>Hoogbegaafde onderbouwleerlingen</i> met gebrek aan motivatie worden met behulp van individuele POP-gesprekken met de talentbegeleider ondersteund, voor de <i>bovenbouwleerlingen</i> die onderpresteren vindt dit in groepsverband plaats. Hoogbegaafde leerlingen die absoluut onderpresteren krijgen

		ondersteuning met behulp van een mindsettraining en het in kaart brengen van eigen interesses, om die te verweven met het schoolcurriculum.
Signaleren van leerlingen met externaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van externaliserende problemen, maar ook de vakdocenten zijn hier alert op. Signalen worden door hun doorgegeven aan de mentor. Indien nodig worden leerlingen op een zorgoverleg besproken en worden er in samenspraak met ouders vervolgstappen uitgezet.	
Aandacht voor het bevorderen van sociale veiligheid in de groep/school.	Naast de aandacht in de mentorlessen met behulp van o.a. het programma Leefstijl voor een goed en veilig klassenklimaat, hanteren we ook een pestprotocol. Ten aanzien van de sociale veiligheid wordt tijdens de contacturen en daarbuiten aandacht besteed aan de omgang met sociale media. Tijdens lessen mediawijsheid ligt de nadruk op veilig internetten, veilig omgaan met je gegevens (adres, telefoonnummers, foto's en filmpjes) op internet en hoe je op een goede manier met elkaar omgaat op internet. De vertrouwenspersoon is er voor leerlingen die te maken hebben met ongewenst gedrag. Bij ongewenst gedrag horen zaken die te maken hebben met ongewenste intimiteiten, pesten, agressie, geweld of discriminatie op school. Op	

	<p>het TBL zijn mevrouw K. Arentsen (k.arentsen@hethooghuis.nl) en de heer H. Nijboer (h.nijboer@hethooghuis.nl) de vertrouwenspersonen.</p>	
<p>Aandacht voor het voorkomen van gedragsproblemen in en buiten de klas.</p>	<p>Vakdocenten volgen de handelingsadviezen op die gecommuniceerd zijn in het groepsplan. Ze houden hier in hun klassenmanagement rekening mee. Ook een docent kan een leerling op een dergelijk moment een time-out geven om verdere problemen te voorkomen.</p>	<p>Leerlingen kunnen met behulp van een time-out kaart de les verlaten als de spanning te hoog oploopt. Er is dan opvang mogelijk in het OLC.</p>
<p>Maatregelen voor leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen zijn als gevolg van storend gedrag voor zichzelf of anderen.</p>	<p>Naast de time-out kunnen leerlingen tijdelijk opgevangen worden in het OLC, bij de orthopedagoog, zorgcoördinator of bij de teamleider.</p>	

Ondersteuning aan leerlingen met lichamelijke beperkingen,
o.a. bij milde auditieve, visuele of motorische beperkingen, bij milde spraaktaal belemmeringen, en bij milde belemmeringen als gevolg van een medische conditie.

Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Werken met en volgens een protocol medisch handelen en handelen bij ziekte.	We werken volgens het protocol 'medicinverstrekking en medisch handelen op scholen' van de GGD Hart voor Brabant.	Leerlingen die als gevolg van ziekte rustmomenten nodig hebben, worden opgevangen in het OLC.
Fysieke toegankelijkheid van het gebouw voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	De school is goed toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking. De school is rolstoelvriendelijk, er is een lift en de leerling kan gebruikmaken van een invalidetoilet.	
Beschikbaarheid van hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	De beschikbaarheid van hulpmiddelen en materiaal worden op individueel niveau besproken met ouders en leerling.	
Begeleiding van leerlingen met spraaktaal belemmeringen.	Hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal worden op individueel niveau besproken met ouders en leerling.	

<p>Samenwerking met ketenpartners in de signalering en begeleiding van leerlingen met fysiek-medische problematiek, bijvoorbeeld GGD en ambulante begeleiding.</p>	<p>In het ZAT wordt indien nodig overleg gepleegd met de schoolarts en jeugdverpleegkundige. De schoolarts wordt ingeschakeld om een ziektebeeld te verduidelijken in het geval van oplopend verzuim.</p>	<p>Er is een schoolondersteuner vanuit het samenwerkingsverband die leerlingen op school ondersteunt bij het studeren, rekening houdend met de relatie belasting-belastbaarheid. Zij onderhoudt indien gewenst ook contact met behandelende artsen.</p>
--	---	---

3.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas

Het TBL heeft geen koersklas op locatie. Voor leerlingen die structureel extra structuur, veiligheid, toezicht en sturing nodig hebben in de dagelijkse lessituaties, werken we samen met de volgende koersklassen:

- Voor havo/vwo-leerlingen: koersklasarrangement locatie Hooghuis Mondriaan
- Voor vwo-leerlingen: koersklasarrangement gymnasium Bernrode

De koersklasarrangementen beslaan maximaal de eerste twee leerjaren. De aanmeldingsprocedure is als volgt:

- na aanmelding van een brugklasleerling worden in samenspraak met ouders en basisschool de onderwijs- en begeleidingsbehoeften in kaart gebracht. Als de inschatting wordt gemaakt dat een leerling beter kan starten met een koersklasarrangement, wordt dit besproken in het ZAT van school.
- Als het ZAT onderschrijft dat de ondersteuningsbehoeften die van de reguliere onderwijssituatie overstijgen, wordt een ontwikkelperspectiefplan (OPP) opgesteld. Hierin worden de doelen omschreven waaraan gewerkt dient te worden.
- Dit OPP wordt besproken met vertegenwoordigers van het voorliggende koersklasarrangement en het samenwerkingsverband. In dat overleg wordt besloten of een leerling kan starten.
- De leerling wordt ingeschreven bij het Titus Brandsmalyceum en gedetacheerd op de school/locatie waar het koersklasarrangement wordt gegeven. Aan het einde van het schooljaar wordt besloten of de leerling in de tweede klas weer instroomt in het reguliere onderwijs van het TBL, of dat het beter is nog een tweede jaar het koersklasarrangement te volgen.
- In alle gevallen wordt de terugplaatsing op onze school ondersteund met een begeleid oefentraject op locatie. De begeleiding wordt ondersteund door ambulante begeleiders vanuit het samenwerkingsverband.

Het kan ook zo zijn dat leerlingen op het TBL in de brugklas starten en dat gaandeweg duidelijk wordt dat ze meer ondersteuning nodig hebben dan in de reguliere setting geboden kan worden. Het is dan mogelijk in te stromen in het koersklasarrangement (mits er voldoende plek is om te plaatsen), om daar met meer ondersteuning aan vergroting van de zelfstandigheid te werken. Het traject dat doorlopen wordt is dan hetzelfde: de onderwijs- en begeleidingsbehoeften worden samen met

ouders in kaart gebracht en de leerling wordt besproken in het ZAT. Bij een positief besluit wordt het hierboven geschetste traject doorlopen.

Voor informatie over de koersklasarrangementen van het Mondriaan en Bernrode verwijzen we graag naar het SOP van de betreffende scholen (<http://swvvo3006.nl/schoolondersteuningsprofielen>) en naar de site van het SWV voor meer informatie over de koersklasarrangementen (<http://swvvo3006.nl/ondersteuning-2>).

Extra ondersteuning op een andere locatie

In hoofdstuk 1 staat een beknopte beschrijving van de voorziening Past en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Op het moment dat wij vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft in een van deze twee vormen, dan:

- wordt dit na overleg met ouders en leerling besproken in het ZAT van school.
- Als het ZAT onderschrijft dat de ondersteuningsbehoeften die van de reguliere onderwijssituatie overstijgen, wordt een ontwikkelperspectiefplan (OPP) opgesteld. Hierin worden de doelen omschreven waaraan gewerkt dient te worden.
- Dit OPP wordt ingediend bij het samenwerkingsverband om een toekenning te verkrijgen. Daarna kan de leerling zodra er plek vrij is, starten in de gevraagde voorziening. Als het om een school voor speciaal onderwijs gaat, wordt de leerling uitgeschreven bij het TBL. Als het om PAST gaat, blijft de ingeschreven bij het Titus Brandsmalyceum en wordt gedetacheerd voor de afgesproken tijd. Het TBL blijft verantwoordelijk voor het onderwijsproces en levert boeken, materialen en toetsen aan. De voortgang wordt op afgesproken momenten geëvalueerd met ouders en betrokkenen van onze school.
- In alle gevallen wordt de terugplaatsing op onze school ondersteund met een begeleid traject op locatie. De begeleiding wordt ondersteund door ambulante begeleiders vanuit het samenwerkingsverband.

3.4 Ontwikkelambities

Omdat passend onderwijs nooit klaar is hebben wij als school de volgende ontwikkelambities voor schooljaar 2020-2021:

Onderwerp <i>Waar gaat het over?</i>	Ambities <i>Wat willen we bereiken? Wat is er meer/anders/beter als we dit doel bereikt hebben?</i>	Termijnen <i>Wanneer verwachten we het doel te bereiken?</i>	Activiteiten <i>Wat gaan we doen om het doel te bereiken? Wie zijn daarbij betrokken?</i>
Hoogbegaafdheid	Vanuit aspirant-lidmaatschap BPS (begaafdheidsprofiel scholen) toewerken naar lidmaatschap. Dit doen we door in te zetten op talentgericht maatwerk (kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan onze hoogbegaafde leerlingen in het kader van passend onderwijs) t.b.v. onze hoogbegaafde leerlingen.	Een proefvisitatie staat gepland in voor- of najaar 2022 (dit is een uitgesteld moment ivm corona).	1) Scholing vakdocenten 2) Ontmoetingen organiseren tussen leerlingen/hb-team/docenten 3) Rapportvergaderingen en zorgcyclus hoogbegaafdheid verder integreren. Betrokkenen: hoogbegaafde leerlingen, HB-team, docententeam, schoolleiding 4) Integratie van oudleerlingen Titus

			Tussenjaar in de talentbegeleiding voor brugklassers.
Titus Tussenjaar (TTJ)	<ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen van TTJ ondersteunen bij het ontwikkelen van hun talenten en toewerken naar instromen, per augustus 2020) in een reguliere brugklas. - Docenten en mentoren van TTJ ondersteunen bij de begeleiding van deze leerlingen. - In een pilot met een looptijd van vier jaar willen we onderzoeken of, binnen een doorgaande leerlijn PO-VO, het Titus Tussenjaar voor talentvolle leerlingen met VWO-potentie een thuisnabije regionale voorziening kan zijn, passend binnen het 21 realiseren van passend onderwijs aan deze doelgroep. - Volgen van leerlingen die instromen in brugklas: ondersteunen talentbegeleiders, mentoren en vakdocenten van jaar 1 	juli 2021	In een pilot met een looptijd van vier jaar willen we onderzoeken of, binnen een doorgaande leerlijn PO-VO, het Titus Tussenjaar voor talentvolle leerlingen met VWO-potentie een thuisnabije regionale voorziening kan zijn, passend binnen het synergiemodel van ons samenwerkingsverband.
Executieve Functies	<p>Training ontwikkelen en implementeren in trajectvoorziening onder begeleiding van schoolondersteuner omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - executief functioneren de sleutel is tot succesvol studeren - leerlingen in onze trajectvoorziening hier vaak een tekort in hebben. <p>Doelgroepen: -Hoogbegaafde leerlingen -Leerlingen Titus Tussenjaar -Leerlingen met gedrags- en emotionele problematiek</p> <p>TB-ers + TTJ-docenten zijn hierin al geschoold</p>	Juli 2021	<ul style="list-style-type: none"> - voortzetting scholing van talentbegeleiders en mentoren/ docenten van TTJ - scholing van leerlingbegeleiders - overdracht naar mentoren

	Groepstraining olv leerlingbegeleider		
Creëren van begeleiding aan nieuwkomers	Ondersteuning van leerlingen die minder dan 6 jaar in Nederland zijn, met als doel het wegnemen van taalbeperkingen, zodat zij succesvol kunnen zijn in de doorstroom naar het volgende leerjaar op het niveau dat aansluit bij de capaciteiten (havo of vwo).	Juli 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Vinden van passende financiële middelen - Inzet van begeleiders passend bij het havo-vwo-niveau van de school - Creëren van een passend arrangement en dit integreren in de ondersteuningsstructuur

Inleiding:

De Schoolondersteuners versterken de scholen bij de realisatie van passend onderwijs en trachten het invliegen van hun kennis steeds meer overbodig te maken. De bedoeling is dat de sectie Schoolsupport enkel die activiteiten/expertise oppakt die voor een school niet redelijkerwijs zelf te organiseren zijn.

De inzet van de Schoolondersteuners draagt eraan bij dat docenten/mentoren het gevoel hebben dat ze passend onderwijs aankunnen: omgaan met diversiteit in een groep (didactisch en pedagogisch), signaleren van behoeften, samenwerken met ouders en jongere, hulp vragen. De activiteiten vinden dan ook veelal dicht op of zelfs in het onderwijsproces plaats. Activiteiten gericht op andere functionarissen, zoals ondersteuningscoördinatoren, leerlingbegeleiders, gedragswetenschappers, schoolleiders e.d., kennen indirect hetzelfde doel: het versterken van de context, opdat het docenten en de school beter lukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de jongeren.

Activiteiten Schoolondersteuners:

Activiteiten die onderdeel uitmaken van het aanbod zijn:

- Directe professionaliseringsvormen (*in* het proces) zoals co-teaching, co-training, video-interactiebegeleiding en synchroon-coaching;
- Indirecte professionaliseringsvormen zoals scholingsbijeenkomsten, workshops, voorlichting, coaching en begeleide intervisie;
- Consultatie en advies over complexe casuïstiek⁴;
- Advies over en ondersteuning bij doorontwikkeling van trajectvoorziening, koersklas en andere schoolinterne ontwikkelingen c.q. innovaties die relevant zijn voor passend onderwijs;
- Doorstroom begeleiding, naar een minder intensief ondersteuningsniveau (nazorg).

Daarnaast is de schoolondersteuner een critical friend die gevraagd en ongevraagd verbeterpunten kan signaleren ten aanzien van passend onderwijs en aanmoedigt waar het goed gaat.

⁴ Bij 'Consultatie en advies over casuïstiek' valt begeleiding van leerlingen enkel onder deze categorie indien deze begeleiding in het teken staat van de advisering aan de school. Met uitzondering van nazorg bij doorstroom vanuit een hoger ondersteuningsniveau vallen alle andere vormen van leerlingbegeleiding onder de categorie 'Anders'.

Toelichting: hieronder staan bij de activiteiten uren vermeld. Dit is een globale indicatie van het aantal uren dat past bij de activiteit. In overleg met schoolondersteuner(s) en school kunnen deze geactualiseerd worden afhankelijk van de exacte uitvoering / invulling.

In het arrangementgesprek van het Hooghuis - Titus Brandsma Lyceum d.d. 18 juni 2020 met teamleider ondersteuning TBL, orthopedagoog TBL, ondersteuningscoördinator TBL, schoolondersteuners en teamleider Schoolsupport SWV VO 30 06, zijn de volgende doelen en activiteiten afgesproken:

Doel 1:

1a. Er is verbinding tussen de verschillende rollen binnen het ondersteuningsteam en tussen het ondersteuningsteam en het docententeam.

1b. Voor het gehele team is duidelijk welke route er gevolgd moet worden t.a.v. leerlingen die extra zorg behoeven en wie welke verantwoordelijkheden daarin draagt.

Toelichting:

Op dit moment wordt er al hard gewerkt aan het maken van de verbinding tussen de mensen in het ondersteuningsteam. Er wordt gestreefd naar meer gezamenlijk optrekken met elkaar, weten van elkaar wie wat doet en het delen van kennis/vaardigheden. Het stroomschema zoals afgelopen schooljaar voor het eerst gevolgd blijkt in de praktijk nog niet altijd goed doorlopen te worden. Van belang is om dit te evalueren, mogelijk aan te passen en opnieuw uit te zetten richting geheel ondersteuningsteam en mentoren.

Activiteiten	Uren	Personen
Directe professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Professionalisering van het ondersteuningsteam (waaronder het leren van en met elkaar en het onderling delen van de sterke kanten van de diverse begeleidingen). • Zichtbaarheid in de teams door aansluiten bij leerling besprekingen/ teamoverleggen. • Coaching on the job. Co-teaching bij gesprekken en in de uitvoering. Supervisie. • Schoolondersteuner stelt zich op als critical friend. 	40	
Indirecte professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Sparringpartner 	20	
Consultatie en advies over casuïstiek¹: <ul style="list-style-type: none"> • Inzet door observaties, beschrijving ondersteuningsbehoefte, handelingsadviezen en het delen van bevindingen met schoolbegeleiders en mentoren. 	60	

Doel 2:

Docenten en mentoren hebben hun handelingsrepertoire vergroot, voelen zich meer bekwaam en hebben daarmee het reguliere onderwijsproces versterkt.

Toelichting:

De wens is om de druk op vragen voor de trajectvoorziening te verminderen en meer preventief in het reguliere onderwijsproces te kunnen handelen. Afgelopen jaar hebben we dit gedaan door lessen groepsvorming te maken voor mentoren, daarnaast is er een basis studievaardigheden die mentoren bieden aan alle leerlingen.

Coaching op maat bij hulpvragen van docenten en mentoren vanuit de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Mentoren krijgen tools om het mentoraat (en eigenaarschap) te versterken en spil te kunnen zijn in de zorg. Mentoren worden ondersteund in het formuleren van de hulpvraag.

(Hulp-)vragen worden gesteld bij teamleider, ondersteuningsteam of schoolondersteuner. Teamleiders zullen hier ook meer alert in zijn.

Activiteiten	Uren	Personen
Directe professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Coaching on the job / co-teaching • Beeldbegeleiding 	60	
Indirecte professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Observatie en nabespreking – coaching traject • Mogelijk: inzet intervisie • Mogelijk: Workshops en/of voorlichtingen aan de hand van actuele trends/thema's. 	80	

Doel 3:

Leerlingbegeleiders zijn meer in staat in het zelfstandig uitvoeren van ondersteuning in studievaardigheden.

Toelichting:

Afgelopen schooljaar is de Stuva binnen de TV veranderd in 'Executieve functietraining'. Hierbij is de aansturing van de leerlingen belangrijk, hierop kan nog winst behaald worden.

Activiteiten	Uren	Personen
Directe professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Coaching on the job. Eventueel inzet SVIB. 	20	
Indirecte professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Sparringpartner • Observatie tijdens training en dit terugkoppelen met betrokkenen 	20	

Doel 4:

Voor school (mentor, begeleider) zal duidelijk zijn welke inzet van belang is om succesvol te kunnen zijn bij doorstroom leerlingen naar of van (nazorg) een ander ondersteuningsniveau (Past, Koersklas en VSO).

Toelichting:

Dit betreft leerlingen die doorstromen naar een lager ondersteuningsniveau, bijvoorbeeld vanuit Past, Koersklas of VSO en leerlingen die (mogelijk) doorstromen naar een intensiever

ondersteuningsniveau. Schoolondersteuners zijn sparringpartner en adviseren om dit te ondersteunen.

Activiteiten	Uren	Personen
Directe professionalisering: <ul style="list-style-type: none"> • Team informeren over en begeleiden bij uitvoeren handelingsadviezen. 	10	
Doorstroom begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> • Observatie en coaching bij doorstroomleerlingen (nazorg) vanuit intensiever ondersteuningsniveau. • Betrokkenheid in doorstroombegeleiding naar externe locaties. 	20	

Activiteiten	Uren	Personen
Vrije ruimte: overlegmomenten, crisisinterventies en of voor extra inzet op bovengenoemde activiteiten	18	

Schoolondersteuners Gedrag en Leren

Naam:	Uren	Aanwezigheid
Bekend bij school		
Totaal aantal uren inzet schoolondersteuning:	348	

Praktische wensen: Aanwezigheid op locatie op vaste dagen.

Inzet specialisten:

Binnen sectie Schoolsupport hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken een beroep te doen op Schoolondersteuners met specialistische expertise, zoals **fysiek-medische** problematiek, doorstroom **nieuwkomers** en **onderwijszorgarrangementen psychiatrische problematiek**.

Fysiek - Medisch

Activiteiten	Medewerker: bekend bij school
Consultaties en trajecten op aanvraag	

Doorstroom nieuwkomers

Activiteiten	Medewerker: bekend bij school
Consultaties en trajecten op aanvraag	

Onderwijszorgarrangementen psychiatrische problematiek

Activiteiten	Contactgegevens algemeen: ozapp@zuiderbos.nl / 073-6847060
Consultaties en trajecten op aanvraag	